

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Milana Moravu, v právnej veci navrhovateľa: **A. C. T.**, narodeného X., štátneho príslušníka Ruskej federácie (ďalej len Rusko), podľa vlastného udania v zahraničí bytom naposledy M., Rusko, aktuálne s miestom pobytu v Slovenskej republike: B., *zastúpeného JUDr. M. H., advokátkou, AK so sídlom V.*, proti odporcovi: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky – Migračný úrad**, Pivonková č. 6, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu ČAS: MU-431-22/PO-Ž-2010 zo dňa 20. septembra 2010, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz/62/2010-41 zo dňa 8. júna 2011 takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz/62/2010-41 zo dňa 8. júna 2011 **p o t v r d z u j e.**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a.**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave potvrdil napadnutým rozsudkom č. k. 9Saz/62/2010-41 zo dňa 8. júna 2011 rozhodnutie ČAS: MU-431-22//PO-Ž-2010 zo dňa 20. septembra 2010, ktorým odporca podľa ustanovenia § 12 ods. 1 písm. a) zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v platnom znení (ďalej len „zákon o azyle“), zamietol žiadosť navrhovateľa o udelenie azylu ako zjavne neopodstatnenú. Navrhovateľovi právo na náhradu trov konania nepriznal.

K námietkam navrhovateľa, že v Rusku bol neustále vydieraný a nútený odovzdať či previesť vlastnícke alebo dispozičné práva k svojmu majetku ľuďom, ktorí ho od neho žiadali, že ak by celý majetok takto previedol, sám a aj jeho rodina by sa dostali do finančnej a ekonomickej krízy a že mu začiatkom roku 2010 bolo udelené prvé povolenie na pobyt na území Slovenskej republiky preto, lebo v Rusku nemohol slobodne podnikat' a preto by mu mal byť azyl udelený: krajský súd uviedol, že tieto námietky nie sú vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu dôvodné. Jedným z druhov rozhodnutia o podanej žiadosti o azyl je rozhodnutie, ktorým sa podaná žiadosť zamietá ako zjavne neopodstatnená v tzv. skrátrenom konaní. Predpokladom vydania rozhodnutia podľa § 12 ods. písm. a/ zákona o azyle, podľa ktorého bola navrhovateľova žiadosť o azyl zamietnutá ako zjavne neopodstatnená, je skutočnosť, že žiadateľ o azyl (navrhovateľ) požiadá o azyl, resp. o inú formu medzinárodnej ochrany z dôvodov, ktoré sú inými ako tie, ktoré sú uvedené v ust. § 8 zákona o azyle (opodstatnená obava z prenasledovania z dôvodov uvedených v tomto ustanovení), § 13a zákona o azyle (reálna hrozba vážneho bezprávia) §§ 10, 13b zákona o azyle (zlúčenie rodiny s rodinou azylanta alebo s osobou ktorej bola poskytnutá doplnková ochrana). Nie je teda podstatným, či žiadateľ o azyl v krajine svojho pôvodu bol perzekvovaný ale to, aké dôvody svojej žiadosti o azyl prezentoval pri jej podaní - akými skutočnosťami podanú žiadosť odôvodnil. V prejednávanej veci je zrejmé (a vyplýva to aj z obsahu podaného opravného prostriedku), že navrhovateľ požiadal o azyl na území Slovenskej republiky z dôvodu, že nechce odovzdať svoj majetok, ktorý má v Rusku ľuďom, ktorí ho od neho pýtajú, resp. pretože sa obáva, že v prípade návratu do krajiny svojho pôvodu (za účelom prípadného vystavenia nového cestovného dokladu) by mohlo byť voči nemu začaté trestné stíhanie (vo veci vydierania, ktoré bolo v minulosti voči nemu niekoľkokrát začaté a následne zastavené). Tieto navrhovateľom prednesené dôvody jeho žiadosti o azyl sú zjavne inými, ako je obava

z perzekúcie z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo za uplatňovanie politických práv a slobôd. Tieto dôvody tiež nie je možné subsumovať pod hrozbu vážneho bezprávia, ako je toto charakterizované v ust. § 2 písm. f/ zákona o azyle. Navrhovateľ nepožiadal o azyl ani z dôvodu zlúčenia rodiny. Pokiaľ ide o dôvod (obava z núteného odovzdania majetku na inú osobu či osoby), tento možno pokladať za dôvod ekonomický. Pokiaľ ide o dôvod spočívajúci v obave z prípadného (opätovného) začatia trestného stíhania, ani tento dôvod nie je dôvodom v zmysle ust. § 8 zákona o azyle, resp. ani dôvodom v zmysle § 2 písm. f/ zákona o azyle, nakoľko prípadné trestné stíhanie osoby je výsostným oprávnením každého štátu.

Pokiaľ ide o zmienku, že navrhovateľovi bolo začiatkom roku 2010 udelené prvé povolenie na pobyt na území Slovenskej republiky preto, lebo v Rusku nemohol slobodne podnikáť, táto nie je z pohľadu preskúmania napadnutého rozhodnutia odporcu významná, nakoľko sa netýka podania žiadosti o azyl.

Pretože navrhovateľ požiadal o azyl preukázateľne z dôvodov iných, ako sú uvedené v citovaných ustanoveniach §§ 8, 10, 13a, 13b zákona o azyle, súd dospel k názoru, že napadnuté rozhodnutie odporcu je potrebné potvrdiť ako správne a zákonné.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ včas odvolanie prostredníctvom právnej zástupkyne a žiadal, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Poukázal na to, že v žiadosti o udelenie azylu uviedol, že ako Armén žijúci na území Ruskej federácie bol prenasledovaný, respektíve mu bolo vyhrážané fyzickou likvidáciou príslušníkmi kozáckej národnostnej menšiny z tej oblasti. Na území Ruskej federácie podnikal v oblasti hotelierstva a stavebníctva, pričom bol neustále vydieraný a nútený odovzdať, či previesť vlastníctvo alebo dispozičné právo svojho majetku, respektíve platiť sumy príslušníkom kozáckej národnostnej menšiny, ktorí sú napojení na vysoko postavené osoby v štátnych orgánoch v regióne kde žil. Taktiež navrhovateľ bol neodôvodnene trestne stíhaný za účelom jeho likvidácie a zmocnenia sa majetku.

Ďalej navrhovateľ uviedol, že sa obáva vrátiť na územie Ruskej federácie zo strachu opätovnej perzekúcie a prenasledovania zo strany príslušníkov kozáckej národnostnej menšiny.

Podľa názoru navrhovateľa nikdy svoju žiadosť neodôvodnil ekonomickými dôvodmi. Finančná alebo ekonomická situácia navrhovateľa a jeho rodiny len znásobila jeho problémy v Rusku, ktoré spočívajú v perzekúcii a prenasledovaní zo strany príslušníkov kozáckej národnostnej menšiny a len preto, že navrhovateľ je arménskej národnosti.

Navrhovateľ je presvedčený, že jeho prenasledovanie by neskončilo ani v prípade, že by všetok svoj majetok odovzdal alebo nemal čím zaplatiť príslušníkom kozáckej národnostnej menšiny, dokonca ani keby sa presťahoval v rámci Ruskej federácie do inej oblasti.

Taktiež uviedol, že svoju výpoveď podporil i doložením dôkazov – písomného materiálu z Ruskej federácie. O tomto materiály odporca v napadnutom rozhodnutí vôbec nepojednáva. Krajský súd sa zmienil iba v tom smere, že v spise odporcu sa nachádzajú doklady týkajúce sa jeho predchádzajúceho trestného stíhania vo veci vydierania, fotokópia cestovného pasu, povolenia na pobyt v Slovenskej republike a relevantné správy o krajine pôvodu navrhovateľa. Tieto doplnené materiály neboli odporcom ani súdom prvého stupňa vôbec vyhodnotené.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa vyjadril listom zo dňa 19. augusta 2011 a navrhol napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdiť, nakoľko po vykonanom dokazovaní mal odporca preukázané, že navrhovateľ svoju žiadosť o udelenie azylu odôvodnil inými skutočnosťami alebo dôvodmi, ako tými, ktoré sú uvedené v § 8, § 10 a § 13a alebo 13b zákona o azyle. V danom prípade sa nepotvrdili reálne opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných, náboženských dôvodov, dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine tak, ako vyplývajú zo Ženevského dohovoru. Rovnako neboli preukázané žiadne skutočnosti, že by navrhovateľ v prípade návratu do krajiny pôvodu bol vystavený vážnemu bezpráviu tak, ako to ustanovuje § 2 písm. f/ zákona o azyle. V krajine pôvodu nebol právoplatne odsúdený, taktiež nebol členom žiadnej politickej strany, hnutia alebo organizácie.

Uviedol, že navrhovateľovi bolo podľa § 35 ods. 1 písm. a/ zákona č. 48/2002 Z.z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov udelené prvé povolenie na trvalý pobyt, ktoré je podľa § 34 ods.2 zákona o pobyte cudzincov udelené na päť rokov. Podľa § 46 zákona o pobyte cudzincov sa však platnosť dokladu o pobyte, ktorý mu vystavil

policajný útvar, musí skončiť najmenej 90 dní pred skončením platnosti cestovného dokladu. Z uvedeného vyplýva, že navrhovateľ požiadal o udelenie azylu v čase, keď mal na území SR povolený trvalý pobyt. Jeho argument, že mu nebude predĺžená doba platnosti jeho cestovného pasu, resp. vystavený nový cestovný doklad na Veľvyslanectve Ruskej federácie, možno považovať za účelový a irelevantný, nakoľko sa o túto možnosť mimo územia Ruska doposiaľ nepokúsil.

Najvyšší súd SR ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel jednomyselne k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O. s. p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol uverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu SR www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 2. novembra 2011 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O. s. p.).

Podľa § 244 ods. 1 O. s. p. preskúmajú sudy v správnom súdnictve na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

V intenciách ustanovení tretej hlavy piatej časti O. s. p. "Rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam správnych orgánov" sa postupuje v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov (§ 250l ods. 1 O. s. p.).

Podľa § 250i veta prvá O. s. p. je pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia.

Konanie o udelenie azylu na území SR je upravené zákonom o azyle a samotné udelenie azylu je spojené so splnením podmienok, taxatívne uvedených v ustanovení § 8 zákona o azyle, t. j. v prípade žiadateľa o azyl musia byť preukázané opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a vzhľadom na tieto obavy sa žiadateľ nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu. V citovanom ustanovení ide o zákonné

vyjadrenie ústavnej garancie poskytovania azylu cudzincom, prenasledovaným za uplatňovanie politických práv a slobôd (čl. 53 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky).

Podľa § 12 ods. 1 písm. a) zákona o azyle zamietne ministerstvo žiadosť o udelenie azylu ako zjavne neopodstatnenú, ak žiadateľ odôvodňuje svoju žiadosť o udelenie azylu inými skutočnosťami alebo dôvodmi, ako tými, ktoré sú uvedené v § 8, § 10, § 13a alebo § 13b.

Podľa § 12 ods. 3 zákona o azyle rozhodne Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky podľa odsekov 1 a 2 do 60 dní od začatia konania; po uplynutí tejto lehoty žiadosť o udelenie azylu nemôže byť zamietnutá ako zjavne neopodstatnená.

V predmetnej veci bolo potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie odporcu o zamietnutí žiadosti navrhovateľa o udelenie azylu ako zjavne neopodstatnenej podľa § 12 ods. 1 písm. a) a ods. 3 zákona o azyle, preto primárne, v medziach odvolania, Najvyšší súd SR preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Odporca zdôvodnil rozhodnutie o zamietnutí žiadosti ako zjavne neopodstatnenej skutočnosťou, že navrhovateľ žiadosť o udelenie azylu odôvodnil inými dôvodmi, ako tými, ktoré sú uvedené v § 8, § 10, § 13a alebo § 13b zákona o azyle. V priebehu konania boli všetky skutočnosti, uvedené navrhovateľom, objektívne preskúmané a komplexne posúdené a z administratívneho spisu bolo zjavné, že odporca vykonal v konaní náležité dokazovanie procesne legálnymi dôkazmi a to výsluchom navrhovateľa a obsahom správ o krajine pôvodu (odporca vychádzal z informácií o krajine pôvodu, za účelom posúdenia jeho žiadosti boli využité informácie z materiálu „Rusko – informácie o krajine pôvodu“ z 20. augusta 2010 vedenom pod č.p.: MU-ODZS-34-8/2010 a vypracovanému k uvedenému prípadu, zo „Správy o ľudských právach 2009: Rusko“ vydanéj Úradom pre demokraciu, ľudské práva a prácu USA 11.marca 2010, zo „Smernice pre posudzovanie žiadosti o azyl – Ruská federácia“ vydanéj Ministerstvom vnútra Veľkej Británie 17. novembra 2008, z článku „Trest smrti v Rusku nezavedú“ vydaného denníkom Sme 19. novembra 2009, z článku „Medvedev

vyhlásil totálnu vojnu organizovanému zločinu“ vydaného denníkom SME 3. novembra 2009, z článku „Ruská stredná trieda neverí polícii, súdom, daňovým úradom“ uverejneného na portáli www.euractiv.sk 23. októbra 2008, z článku „Moskva ratifikovala protokol Európskeho súdu pre ľudské práva“ vydaného denníkom SME 4. februára 2010, z článku „Rusi bohatnú, ale snívajú o emigrácii“ vydaného denníkom SME 8. apríla 2008 a z článku „ČR: Rusi sa sťahujú z krajiny, obchody idú lepšie na západe“ uverejneného na serveri www.aktuality.sk 11. júna 2010).

Z obsahu administratívneho spisu bolo zistené, že navrhovateľ požiadal o udelenie azylu dňa 1. augusta 2010. Za účelom zdôvodnenia jeho žiadosti bol s navrhovateľom vykonaný vstupný pohovor, počas ktorého uviedol, že o udelenie azylu alebo poskytnutie doplnkovej ochrany žiada z dôvodu, že nechce odovzdať svoj majetok ľuďom, ktorí ho od neho v Rusku žiadajú. Taktiež sa už nechce vrátiť do Ruska a chce ochranu zo strany Slovenska. Proti navrhovateľovi bolo v roku 1999 – 2000 začaté trestné konanie a bol obvinený z vydierania osoby menom P. C. Toto trestné konanie malo byť podľa navrhovateľa vykonštruované s cieľom získať jeho majetok. Údajne bol donútený previesť hotel, ktorý vlastnil na ďalšiu osobu. Potom bolo trestné stíhanie zastavené. Počas jeho pobytu v Spojených arabských emirátoch v roku 2006 malo byť toto trestné konanie obnovené a v roku 2007 mal byť na neho vydaný medzinárodný zatykač. Spojené arabské emiráty ho do Ruska nevydali a trestné konanie malo byť viackrát zastavené a zasa obnovené. Naposledy malo byť zastavené koncom júna alebo začiatkom júla 2010. Navrhovateľ sa obáva, že trestné stíhanie môže byť zasa obnovené, bude vzatý do väzby a budú ho nútiť, aby im previedol ďalšiu svoju nehnuteľnosť. Taktiež uviedol, že má rozhodnutím Cudzineckej polície PZ Bratislava č.p.: UHCP-7160-19/RHCP-BA-OCP-Ž-2009 zo dňa 13. januára 2010 udelený trvalý pobyt za účelom zlúčenia rodiny na 5 rokov. K predĺženiu pobytu je však potrebný platný cestovný pas Ruska. Ten má platný do 25. januára 2011. Podľa ruských zákonov má právo dostať cestovný pas aj v zahraničí, ale je presvedčený, že mu cestovný pas v zahraničí Rusko odmietne vydať a nájdu si nejaký dôvod, aby musel kvôli jeho predĺženiu cestovať do Ruska. Zároveň predpokladá, že trestné konanie proti nemu zastavili iba preto, aby sa prestal báť vrátiť do Ruska a po jeho návrate bude zadržaný. Iné problémy v Rusku nemal a iné dôvody svojej žiadosti neuviedol.

Z obsahu administratívneho spisu, najmä z výpovede navrhovateľa a všetkých dostupných informácií tak bolo zrejmé, že navrhovateľ odôvodnil svoju žiadosť o udelenie

azyly inými skutočnosťami, resp. dôvodmi ako tými, ktoré sú uvedené v § 8, § 10, § 13a a § 13b zákona o azyle.

V tejto súvislosti bolo potrebné uviesť, že povinnosť zistiť skutočný stav vecí podľa § 32 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok), v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“), má odporca len v rozsahu dôvodov, ktoré žiadateľ v priebehu správneho konania uviedol, pričom zo žiadneho ustanovenia zákona nebolo možné vyvodiť, že by odporcovi vznikla povinnosť, aby sám domýšľal právne relevantné dôvody pre udelenie azylu, žiadateľom neuplatnené a následne k týmto dôvodom vykonal príslušné skutkové zistenia.

So všetkými relevantnými námietkami navrhovateľa sa vysporiadal už odporca v odôvodnení preskúmaného rozhodnutia ako aj krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto nebude opakovať odôvodnenie preskúmaného rozhodnutia odporcu a ani odôvodnenie rozsudku krajského súdu, ale na ne ako na vecne správne a postačujúce odkazuje (§ 219 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku v znení zákona č. 384/2008 Z.z., účinnom od 15. októbra 2008). V súdnom odvolacom konaní nevyšli najavo žiadne také nové skutočnosti, s ktorými by bolo potrebné sa osobitne zaoberať.

Pokiaľ teda odporca dospel k záveru, že dôvody navrhovateľa, pre ktoré žiadal udeliť azyl na území SR, nebolo možné považovať za relevantný dôvod pre udelenie azylu a jeho žiadosť bola založená na iných dôvodoch, ako uvádza § 8, § 10, § 13a alebo § 13b zákona o azyle, najmä na ekonomických dôvodoch a takýto záver našiel oporu aj vo výsledkoch vykonaného dokazovania, krajský súd nepochybil, keď považoval rozhodnutie z týchto dôvodov za zákonné.

Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny, podľa § 219 O.s.p., potvrdil.

O práve na náhradu trov konania rozhodol Najvyšší súd SR podľa ustanovenia § 224 ods. 1 O. s. p. a § 250k ods. 1 O. s. p. v spojení s § 250l ods. 2 O. s. p. a § 246c O. s. p., podľa ktorého neúspešnému navrhovateľovi ani odporcovi právo na náhradu trov nevzniklo, na základe čoho účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie n i e j e prípustné.

V Bratislave 2. novembra 2011

JUDr. Jana Henčeková, PhD., v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Andrea Jánošíková